

Grundläggande granskning

Härryda kommun

Härryda kommun

Mars 2022

*Carl-Gustaf Folkesson,
certifierad kommunal
revisor
Gustaf Almqvist*

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	KS	VFN
Ändamålsenlighet	Grön	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Grön
Intern kontroll	Gul	Grön

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har nämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin
4. Intern kontroll
5. Kontroll och åtgärder

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Kommunestyrelsen

Kommunstyrelsen - Granskningsiakttagelser, s. 1

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Verksamhetsplan för Kommunstyrelsen samt kommunen i sin helhet finns och antogs 2020-11-19 § 426, resp 2020-12-10 § 245 av fullmäktige.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget återfinns i verksamhetsplan antagen 2020-11-19 § 426
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	Kommunfullmäktige har beslutat om fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning i fullmäktiges strategiska plan för 2019-2022. Ett av dessa berör kommunstyrelsens verksamheter och återfinns i kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2021. Verksamhetsmålen och de finansiella målen för god ekonomisk hushållning som presenterades i fullmäktiges strategiska plan återfinns i fullmäktiges budget och plan för 2021, antaget 2020-06-15.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	De ekonomiska målen utgörs av kommunfullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning, om soliditet och redovisat resultat, vilket förutsätter en budget i balans
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Verksamhetsmål samt finansiella mål specificeras med mätmetod och målvärde
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Gul	Vi har inom ramen för den grundläggande granskningen tagit del av dokumentet <i>Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten</i> . I dokumentet framgår att det under året ska göras fem uppföljningar med prognoser inklusive delårsbokslut per den 31 augusti, samt ett årsbokslut. Vi har inte kunnat belägga att dokumentet är antaget av kommunstyrelsen vilket vi förordar för att säkerställa en tillräcklig styrning av uppföljnings- och rapporteringsrutinerna.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Gul	Utifrån protokollen framgår att kommunstyrelsen har fått fyra uppföljningar med prognoser inklusive delårsbokslut med prognos, samt ett årsbokslut.

Kommunstyrelsen – Granskningsiakttagelser, s. 2

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering, redovisning och åtgärder	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Kommunfullmäktige har fastställt ett mål för nämnden. Utifrån fullmäktiges mål har nämnden fastställt 4 indikatorer/mått. 3 av 4 indikatorer prognostiseras nås. Målet befolkningstillväxt beräknas inte uppnås. Några tydliga åtgärder för att nå verksamhetsmålet framgår inte av protokoll eller erhållen dokumentation.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	E/T	I delårsrapporten för 2021 noteras att styrelsen prognostiserar att de finansiella målen uppnås. Inga åtgärder aktuella.
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	I styrelsen verksamhetsberättelse och bokslut år 2021 bedöms verksamhetsmålet inom kommunstyrelsens ansvarsområde som uppfyllt.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	I kommunstyrelsens verksamhetsberättelse för 2021 framgår att nettokostnaden för nämnden uppgår till 137,6 mnkr, vilket avviker positivt med 85,6 mnkr jämfört mot budget.

Kommunstyrelsen – Intern kontroll, s.1

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Enligt reglementet för intern kontroll framgår att en riskanalys ska genomföra årligen och att utifrån denna ta fram ett förslag på intern kontrollplan. Vilket kommunstyrelsen har gjort.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Förvaltningen har genomfört en riskanalys och föreslår utifrån den en plan för 2021. Riskanalysen finns kortfattat dokumenterad i intern kontrollplan.
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Kommunstyrelsen har på ett övergripande sätt upprättat plan enligt gällande direktiv. Fullmäktiges reglemente för intern kontroll, beslutat 2018-12-17 § 213, innehåller inga konkreta direktiv.
	b) Har styrelsen antagit plan för innevarande år?	Grön	Kommunstyrelsen antog plan för intern kontroll för 2021 vid sammanträde 2021-01-07 § 19.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen omfattar olika identifierade riskområden och bedöms vara heltäckande
8. Rapportering	a) Har styrelsen upprättat direktiv för rapportering till styrelsen?	Grön	I reglemente för intern kontroll, beslutat av fullmäktige 2018-12-17 § 213, framgår att kommunstyrelsen årligen i samband med årsredovisning ska utvärdera kommunens samlade interna kontroll. Vidare framgår att styrelsens huvudsakliga medel för att tillse att det finns en god intern kontroll är styrelsens uppsiktsplikt samt de fastställda planerings- och uppföljningssystemen. Nämnden har inte upprättat egna direktiv.
	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Gul	I årsredovisningen för år 2021 sker ingen utvärdering av kommunens interna kontroll enligt vad som anges i reglementet för intern kontroll.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Gul	I årsredovisningen för år 2021 görs ingen analys av kommunens samlade interna kontroll. Vi förordar att en analys redovisas av utfallet av den interna kontrollen med ev åtgärder inför kommande års interna kontroll.

Kommunstyrelsen – Intern kontroll, s.2

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
8.. Rapportering	d) Vidtar styrelsen vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Gul	Av årsredovisningen framgår det inte vilka eventuella åtgärder som kommunstyrelsen har vidtagit
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Gul	Se 8b.

Kommunstyrelsen – Kontroll och åtgärder

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
9. Direktiv för rapportering	a) Sker rapportering i enlighet med direktiv?	Gul	Se 4b.
	b) Är nämndens direktiv heltäckande?	Grön	Nämndens direktiv är heltäckande.
10. Rapportering	a) Är rapportering till nämnden heltäckande vad gäller verksamhet?	Grön	Rapporteringen är heltäckande vad gäller nämndens verksamhet utifrån reglementet.
	b) Är rapportering till nämnden heltäckande vad gäller ekonomi?	Grön	Rapportering är heltäckande vad gäller nämndens ekonomi.
	c) Används mätetal för ekonomi, prestationer och kvalitet för att kontrollera verksamhet och ekonomi?	Grön	Ja, mätetal används på övergripande nivå för ekonomi. Mätetal för kvalitet finns för också.
	d) Fokuserar rapportering på analys av måluppfyllelse och resultat?	Grön	Rapporteringen fokuserar på analys av måluppfyllelse och resultat.
11. Åtgärder	a) Preciserar nämnden vid behov vad som ska göras, när det ska göras och av vem?	Gul	Nämnden preciserar inte vad som ska göras, när det ska göras och av vem i samband med att ett av målen prognostiseras att inte uppnås i samband med delårsuppföljningen. Målet bedöms i samband med verksamhetsberättelsen som uppnått. Se 4c.
	b) Säkerställer nämnden att åtgärder genomförs enligt lämnade direktiv?	Gul	Nämnden genomför inga åtgärder.enl vad som anges i 11a.

Kommunstyrelsen - avslutning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i> <i>Tilläggstjänst intern kontroll och kontroll och styrning</i>	Gul	Styrelsen kan delvis verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation till kommunstyrelsen:

- Att redovisningen av den interna kontrollen i årsredovisningen utvecklas med en analys av det samlade utfallet av den interna kontrollen samt att - vid behov - åtgärder inför kommande års interna kontroll redovisas.

Välfärdsnämnden

Välfärdsnämnden - Granskningsiakttagelser, s.1

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Verksamhetsplan för Välfärdsnämnden finns och antogs 2020-11-18 § 268, resp 2021-01-25 § 11 av fullmäktige.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget återfinns i verksamhetsplan antagen 2020-11-18 § 268
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Kommunfullmäktige har beslutat om fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning i fullmäktige strategiska plan för 2019-2022. Tre av dessa berör Välfärdsnämndens verksamheter. Verksamhetsmålen och de finansiella målen för god ekonomisk hushållning som presenterades i fullmäktiges strategiska plan återfinns i fullmäktiges budget och plan för 2021.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	De ekonomiska målen utgörs av kommunfullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning, om soliditet och redovisat resultat, vilket förutsätter en budget i balans
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Verksamhetsmål samt finansiella mål specificeras med mätmetod och målvärde
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Vi har inom ramen för den grundläggande granskningen tagit del av dokumentet <i>Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten</i> . I dokumentet framgår det att det under året ska göras fem uppföljningar med prognoser inklusive delårsbokslut per den 31 augusti, samt ett årsbokslut.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Gul	Vi har utifrån protokoll kunnat se att kommunstyrelsen har fått fyra uppföljningar med prognoser samt delårsbokslut med prognos från välfärdsnämnden.

Välfärdsnämnden – Granskningsiakttagelser, s. 2

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering, redovisning och åtgärder	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	I nämndens delårsbokslut 2021 prognostiseras två av de tre verksamhetsmålen inom nämndens ansvarsområde som uppfyllda och ett som delvis uppfyllt. Tydliga åtgärder för att nå verksamhetsmålen kan utrönas ur erhållen dokumentation.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	E/T	Nämnden redovisar genomgående under året en positiv ekonomisk avvikelse.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	I nämndens verksamhetsberättelse och bokslut 2021 prognostiseras två av de tre verksamhetsmålen inom nämndens ansvarsområde som uppfyllda och ett som delvis uppfyllt.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Välfärdsnämndens budget uppgår till 2 025 mnkr och utfall för 2021 är 1 969 mnkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse om 56 mnkr.

Välfärdsnämnden – Intern kontroll, s.1

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
6. Riskanalys	a) Har riskanalys utförts i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Enligt reglementet för intern kontroll framgår att årligen genomföra en riskanalys och att utifrån denna ta fram ett förslag på internkontrollplan. Vilket kommunstyrelsen har gjort.
	b) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Förvaltningen har genomfört en riskanalys och föreslår utifrån den en plan för 2021. Riskanalysen finns kortfattat dokumenterad i intern kontrollplan.
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Nämnden har på ett övergripande sätt upprättat plan enligt gällande direktiv. Fullmäktiges reglemente för intern kontroll, beslutat 2018-12-17 § 213, innehåller inga konkreta direktiv.
	b) Har nämnden antagit plan för innevarande år?	Grön	Välfärdsnämnden antog plan för intern kontroll för 2021 vid sammanträde 2021-01-11 § 7.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Planen omfattar olika identifierade riskområden och bedöms vara heltäckande
8. Rapportering	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?	Grön	I reglemente för intern kontroll, beslutat av fullmäktige 2018-12-17 § 213, framgår att kommunstyrelsen årligen i samband med årsredovisning ska utvärdera kommunens samlade interna kontroll. Vidare framgår att styrelsens huvudsakliga medel för att tillse att det finns en god intern kontroll är styrelsens uppsiktsplikt samt de fastställda planerings- och uppföljningssystemen. Nämnden har inte upprättat egna direktiv.
	b) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Rapportering enligt fullmäktiges direktiv sker i dokumentet <i>Uppföljning av kommunstyrelsens plan för intern kontroll 2021</i> . Nämnden har inte upprättat egna direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Grön	Uppföljningen av kommunstyrelsens plan för intern kontroll 2021 innehåller analyserande texter. Nämnden har inte upprättat egna direktiv.

Välståndsnämnden – Intern kontroll, s.2

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
8.. Rapportering	d) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	I Uppföljning av kommunstyrelsens plan för intern kontroll 2021 framgår det att åtgärder vidtagits vid identifierade brister
	e) Sker rapportering till styrelse/fullmäktige i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Uppföljning av kommunens interna kontroll sker i enlighet med fullmäktiges direktiv

Välfärdsnämnden – Kontroll och åtgärder

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
9. Direktiv för rapportering	a) Sker rapportering i enlighet med direktiv?	Gul	Se 4b.
	b) Är nämndens direktiv heltäckande?	Grön	Ja, nämndens direktiv är heltäckande.
10. Rapportering	a) Är rapportering till nämnden heltäckande vad gäller verksamhet?	Grön	Rapporteringen är heltäckande vad gäller nämndens verksamhet utifrån reglementet.
	b) Är rapportering till nämnden heltäckande vad gäller ekonomi?	Grön	Rapportering är heltäckande vad gäller nämndens ekonomi.
	c) Används mätetal för ekonomi, prestationer och kvalitet för att kontrollera verksamhet och ekonomi?	Grön	Ja, mätetal används på övergripande nivå för ekonomi. Mätetal för kvalitet redovisas också i delårsbokslut samt verksamhetsberättelse.
	d) Fokuserar rapportering på analys av måluppfyllelse och resultat?	Grön	Rapporteringen fokuserar på analys av måluppfyllelse och resultat.
11. Åtgärder	a) Preciserar nämnden vid behov vad som ska göras, när det ska göras och av vem?	Grön	Nämnden preciserar vad som ska göras, när det ska göras och av vem.
	b) Säkerställer nämnden att åtgärder genomförs enligt lämnade direktiv?	Grön	Nämnden säkerställer att åtgärder genomförs i samband med godkännande av delårsbokslut.

Välfärdsnämnden - avslutning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i> <i>Tilläggstjänst intern kontroll och kontroll och styrning</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Rekommendationer

Miljö- och bygglovsnämnden

Miljö- och bygglovsnämnden - Iakttagelser

- I miljö- och bygglovsnämndens reglemente, beslutat av kommunfullmäktige 2020-03-26 § 50, fastslås att miljö- och bygglovsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter avseende myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet och byggnadsområdet samt lämna råd, upplysningar och information i frågor som rör nämndens verksamhet.
- Kommunfullmäktige har inte tilldelat miljö- och bygglovsnämnden några mål avseende 2021. Nämnden har heller inte tagit fram några egna mål för verksamheten.
- Det finns ingen upprättad verksamhetsplan, årshjul eller liknande för miljö- och bygglovsnämnden för året 2021. Nämnden har däremot beslutat om en tillsynsplan för 2021. Vidare har vi erhållit ett årshjul för 2022.
- En verksamhetsberättelse tas fram av miljö- och bygglovsnämnden i slutet av verksamhetsåret. Verksamhetsberättelse för 2020 finns framtagen, beslutad av nämnden 2021-04-13 § 80. Verksamhetsberättelsen godkändes av nämnden. Verksamhetsberättelse 2021 är ännu inte beslutad.
- Miljö- och bygglovsnämnden har under år 2021 haft 10 protokollförda sammanträden.
- Av protokoll framgår att nämnden under 2021 löpande tagit del av information avseende bygglov, domar och överklaganden, kommande detaljplaner, taxa med mera. Nämnden har också tagit del av informationsärenden avseende miljö- och hälsoskydd. Miljö- och hälsoskyddsverksamheten ansvarar för tillsyn av kommunens dricksvatten, utifrån livsmedelslagen.
- I kommunens reglemente för intern kontroll, fastställt av kommunfullmäktige 17 december 2018 § 213, framgår att kommunstyrelsen samt välfärdsnämnden årligen ska upprätta, genomföra och följa upp en plan för intern kontroll. Det uppges att kommunstyrelsen i egenskap av samhällsbyggnadsnämnd och nämnd för övriga frågor ansvarar för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Miljö- och bygglovsnämnden omnämns inte i kommunens reglemente för intern kontroll.
- Det framgår av nämndens protokoll från 2021-01-26 § 2 att miljö- och bygglovsnämnden antagit en plan för intern kontroll för år 2021. Vi har i granskningen tagit del av utfallet av intern kontroll för år 2021 samt plan för år 2022.